

Putin nasıl yükseldi

“Putin olmasaydı, Rusya olmazdı.”

Yayın Tarihi : 20 Mart 2018 Salı (oluşturma : 21.05.2019)

Bu sözler Kremlin Özel Kalem Müdürü Yardımcısına ait. Aynı zamanda Vladimir Putin'in dördüncü defa başkan seçilmesini sağlayan milyonlarca Rus da verdiği oylarla bu sözü yansıtıyor.

BBC Türkçe'de yer alan habere göre; Putin, ulusunu vazgeçilmez ve hayati olduğu konusunda ikna etmiş durumda, resmi verilere göre oyların yüzde 76'sından fazlasını aldı.

21. yüzyıl Rusyası sadece Putin'i lideri olarak biliyor.

Peki Putin tanınmayan bir KGB ajanından nasıl ülkenin en güçlü adamı insanına dönüştü?

Bu süreçteki 10 dönüm noktasını derledik:

1. 'Moskova sessiz'

Soğuk Savaş'ın bitimine yakın günler, Putin'i meydana getiren günlerdi.

Komünist Doğu Almanya'nın Dresden şehrinde düşük mevkili bir KGB ajanıyken 1989 devrimi Putin'in üzerine çöktü.

Putin'i çaresiz ancak etkisi uzun sürecek iki dersle yüz yüze bıraktı: Berlin Duvarı'nın çökmesine ve Demir Perde'nin inmesine yol açan eylemleri gördükten sonra kitlesel hareketlere karşı bir korku edindi, Sovyetler Birliği'nin çökmesinin ardından ise Moskova'da oluşan iktidar boşluğuna karşı bir tikslenme duydu.

Aralık 1989'da Dresden'deki KGB Genel Merkezi kitleler tarafından kuşatıldığında nasıl yardım istediğini Putin kendisi anlatıyor.

Kızıl Ordu'nun tank birimini korunma için arıyor, ancak Mihail Gorbaçov yönetimi altındaki Moskova sessiz kalıyor.

Bunun üzerine Putin inisiyatifi alıp sakıncalı raporları yok etmeye başlıyor.

Röportajlarından oluşan kitapta Putin bu olayı, "Kendi başıma çok sayıda malzeme yaktım. O kadar çok şey yaktım ki ocak patladı" diyerek ifade etti.

2. Rusya'nın ikinci büyük şehrinde üstlenilen kilit rol

Putin, eski ismi Saint Petersburg'a dönmeden önce Leningrad olarak bilinen memleketine döndüğünde yeni belediye başkanın sağ kolu oldu.

Hala KGB tarafından maaşı ödenirken üniversitedeki eski hocası Anatoly Sobchak'a denk geldi.

Belediye başkanı olan hocası, eski öğrencisine siyasetteki ilk görevini 1990 yılında verdi.

Gorbaçov ve Yeltsin ile Sovyetler Birliği'nin sonunu getirdiği söylenen bir reformcunun neden safında bir KGB ajanına ihtiyaç duyduğu, bir muamma.

Putin'in tecrübesi Sovyetleri' arkada bırakan Rusya için geçerliydi. Putin, eski arkadaşlıklarını pekiştirdi, yeni bağlantılar edindi ve oyunu kurallarına göre oynamayı öğrendi.

3. Moskova'nın dikkatini çekti

Putin kariyerinde yükseliyor.

Sobchak'un zirveden çöküşünden bile kurtuldu.

Akıl hocasının düşüşünden yara almadığı gibi Moskova'ya taşınarak KGB'nin ardılı olan FSB'yi güçlendirdi ve Kremlin'de çalışmaya başladı.

Boris Yeltsin, Rusya'nın yeni lideri olurken oligarklarla olan ilişkisi sayesinde eski Komünist Parti'yi uzakta tutuyordu.

Seçimler ülkeye geri döndüğünde güçlü oligark Boris Berezovsky, Yeltsin'in önemli bir destekçisi ve kamuoyunu etkileyen bir isim olarak ortaya çıktı.

Berezovsky aynı zamanda verimli bağlantılar kuran Putin'e de yakınlaştı.

1997'de Yeltsin Putin'i başkanlık yönetiminin yardımcısı yaparken 1999'da başbakan yaptı.

4. Sürpriz başkan

Yeltsin'in beklenmedik davranışlarına bir yenisini daha 31 Aralık 1999'da istifa etmesiyle eklendi.

Putin, Berezovsky ve kilit önemdeki oligarklar tarafından desteklenerek başkanlık koltuğuna oturdu, Mart 2000'de düzenlenen seçimlerle de bu görevi pekiştirmiş oldu.

Oligarklar Putin'le yerlerinin sağlamlaştığını düşünüyordu.

5. Medyayı ele geçirdi

Putin göreve geldikten sonra üç ay içinde medyayı kontrolü altına aldı.

Kremlin'in eski koruyucuları oligarkları bu durum gafil avladı.

Bu Putin'in de gelecekte nasıl bir yönetici olacağına dair iyi bir işaretti.

Medyayı kontrol etmesinin hem eleştirenlerin etkisini kesmek hem de anlatımı kendi lehine çevirmek açısından avantajları oldu.

100 milyon kişi tarafından izlenen ve ülkenin yüzde 70'ine ulaşan NTV, Putin'in ilk kurbanı oldu. Ancak sonuncu da değildi.

Bugün Ruslar sadece Putin'in göstermek istediklerini izleyebiliyor.

6. Farklı düşünen oligarkları uzaklaştırdı

Putin, oligarklar kendisinin kontrolünü ele geçirmeden önce oligarkların kontrolünü ele geçirmeye kalktı.

Berezovsky (2000) ve Mihail Hodorkovsky (2003) yavaş yavaş etkisiz hale getirildi.

Rusya'nın büyük şirketleri Putin ve müttefiklerinin eline düşmeye başladı.

7. Bölgelere gönderilen 'Bana bulaşmayın' mesaj

Aynı şekilde Putin ülkenin 83 bölgesine güvendiği siyasetçileri vali olarak atayarak, kontrolü eline aldı.

Valiler için düzenlenen bölgesel seçimleri 2004 yılında ortadan kaldırdı.

Onun yerine üç kişiden oluşan bir liste oluşturdu ve bölgesel yasa yapıcıların bir sonraki valiyi bu listeden seçmesine izin verdi.

Muhalifleri Putin'i demokrasiyi devre dışı bırakmakla suçlasa da Putin stratejisinin karşılığını aldı.

Çeçenistan lideri Ramazan Kadırov'un 2007 yılında atanması ise bir başka başarılı görevlendirmeydi.

8. Liberalizm ile flört

2011-2013 yılları arasında Bolotnaya eylemleri olarak bilinen protestolar kapsamında Moskova'da ve diğer Rus şehirlerinde şeffaf seçimler ve demokratik reform talep edildi.

Bunlar, Rusya'nın 1990'lı yıllardan beri gördüğü en büyük gösterilerdi.

2000'lerde komşu ülkelerde görülen 'renkli devrimler' ve Arap Baharı'nın ardından, Putin kamuoyunda değişimden yana büyük bir destek olduğunu gördü.

Bu hareketleri Batı'nın Rusya'nın arka bahçesine ulaşmak için yaptığı hamleler olarak okuyan Putin, kısa bir dönem için liberal deneye girişti: Siyasi olarak merkezizetçiliğe karşı çıkararak bölgelerin ekonomi üzerinde daha büyük bir kontrolü olması gerektiğini söyledi. Reformu her konuşmasında kilit bir kelime haline getirdi.

Bu hareket ise kısa yaşadı, tehdit kaybolur kaybolmaz strateji bırakıldı.

9. Kırım'ı ilhak

Ukrayna'daki iktidar boşluğu, Putin'e bir fırsat tanıdı.

Şubat 2014'te Kırım'ın ani bir şekilde ele geçirilmesi, Putin'in şimdiye kadarki en büyük zaferi ve Batı'ya vurduğu en büyük darbeydi.

Rusya, dünya izlerken komşu bir ülkenin bir kısmını ele geçirerek gücünü gösterdi. Rusya durdurulamazdı.

Kırım hareketi öylesine bir yerden gelmedi.

Putin, Rusya'nın siyasi yayılmacılığını 'yakın yurt dışında' test etti, özellikle Sovyetler'in dağılmasının ardından ortaya çıkan bağımsız devletler halen Rusya'nın doğal etki alanı olarak görülüyor. 2008'deki Gürcistan krizinde görülen başarısı da bunu gösteriyor.

10. Batı'nın zayıf noktasını sömürdü: Suriye

Putin dışişlerine gelince Batı'nın uyum ve birlik içinde olmadığını biliyor.

O da bu zayıflığı avantajına kullandı.

Rusya'nın Esad yanlısı güçleri desteklemek için Suriye'ye müdahale etmesi, Batı'nın önün geçti ve çatışmada inisiyatifi eline almasını sağladı.

Putin'in Suriye'ye dahil olması ona birtakım avantajlar sağladı: Orta Doğu'da istikrar için hayati olan toprak kontrolünü kimse ele geçiremeyecekti; yeni silahları ve taktikleri denemek için bir şans edindi; Esad dışındaki tarihi müttefiklerine Rusların eski arkadaşlarını bırakmayacağı yönünde güçlü bir mesaj gönderdi.

Şimdilik Putin'in Rusya'yı elinde tuttuğu tartışma götürmez, ancak 2024'te dördüncü dönemi sona erdikten sonra ne olacak?

Putin o zaman 70'li yaşlarının başında olacak, ancak sessiz bir emeklilik isteyecek gibi gözüküyor.

2024'ten sonraki planlarını ya da güce tutunup tutunmayacağını kimse bilmiyor.

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Putin nasıl yükseldi